

**ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ
และครูประจำตำแหน่ง
พ.ศ. ๒๕๖๔**

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๗๔ วรรคสอง และมาตรา ๗๘ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน”	หมายความว่า	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
“นายกสภาสถาบัน”	หมายความว่า	นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
“กรรมการสภาสถาบัน”	หมายความว่า	กรรมการสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่อ

อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตขึ้นไป

“ครุวิทยฐานะ” หมายความว่า ครุที่สถาบันกำหนดให้มีขึ้นเพื่อแสดงวิทยฐานะของบัณฑิต

“ครูประจำตำแหน่ง” หมายความว่า ครูประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหาร และคณาจารย์ประจำของสถาบัน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา

ข้อ ๕ ประเภทของการกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ปริญญาประเภทวิชาการ หมายความว่า สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์ บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และปริญญาตามชื่อศาสตร์ โดยมุ่งศึกษา สาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้นๆ เป็นหลัก

(๒) ปริญญาประเภทวิชาชีพ หมายความว่า สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญาเน้นการศึกษาใน ลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ

(๓) ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพ หมายความว่า สาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพหรือ กฎหมายรองรับแต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามกลุ่ม สาขาวิชาที่กำหนด การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาเหล่านั้นๆ เป็นหลัก

ข้อ ๖ ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของสถาบัน ดังต่อไปนี้

(๑) ปริญญาประเภทวิชาการ

๑) ปริญญาศิลปศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.ด.”
และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Arts” ใช้อักษรย่อ “D.A.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Arts” ใช้อักษรย่อ “M.A.”

๒) ปริญญาวิทยาศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ด.”
และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Science” ใช้อักษรย่อ “D.S.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Science” ใช้อักษรย่อ “M.S.”

๓) ปริญญาเศรษฐศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “เศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.ด.”
และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Economics” ใช้อักษรย่อ “D.Econ.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Economics” ใช้อักษรย่อ “M.Econ.”

(๒) ปริญญาประเภทวิชาชีพ

๑) สาขาวิชานิติศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ค.”

และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Laws” ใช้อักษรย่อ “LL.D.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “นิติศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Laws” ใช้อักษรย่อ “LL.M.”

(๓) ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพ

๑) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ป.ด.”

และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Public Administration”

ใช้อักษรย่อ “D.P.A.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ป.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Public Administration”

ใช้อักษรย่อ “M.P.A.”

๒) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนดุษฎีบัณฑิต”

ใช้อักษรย่อ “ร.อ.ด.”

และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Public and Private Management”

ใช้อักษรย่อ “D.P.P.M.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต”

ใช้อักษรย่อ “ร.อ.ม.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Public and Private Management”

ใช้อักษรย่อ “M.P.P.M.”

๓) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ด.”

และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Business Administration”

ใช้อักษรย่อ “D.B.A.”

และ “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “บ.ร.ม.”
ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Business Administration”
ใช้ตัวย่อ “M.B.A.”

๔) สาขาวิชาการจัดการ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) ปริญญาเอก เรียกว่า “การจัดการดุขฎิบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ก.จ.ด.”
และ “ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ปร.ด.”
ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Doctor of Management” ใช้ตัวย่อ “D.M.”
และ “Doctor of Philosophy” ใช้ตัวย่อ “Ph.D.”

(ข) ปริญญาโท เรียกว่า “การจัดการมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ก.จ.ม.”
ชื่อภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Master of Management” ใช้ตัวย่อ “M.M.”

ทั้งนี้ หากปริญญาตามวรรคหนึ่งมีสาขาวิชาให้ใส่วงเล็บที่มีเป็นชื่อสาขาวิชาต่อท้ายชื่อปริญญา และหากได้รับเกียรตินิยมตามที่กำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ใส่คำว่า “เกียรตินิยม” ต่อท้ายชื่อปริญญา

หมวด ๒

ครุยวิทยฐานะ

ข้อ ๗ ครุยวิทยฐานะของสถาบันมีสองชั้น ได้แก่

(๑) ครุยดุขฎิบัณฑิต และปรัชญาดุขฎิบัณฑิต ทำด้วยผ้าแพรหรือเสิร์จสีด้า เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ หลังจับ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๗ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสาบตลอดด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีด้า กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลม จำนวนสามแถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีฝ้าคล้องคอทำด้วยแพรหรือเสิร์จสีด้าเช่นเดียวกับเสื้อ ด้านนอกตอนปลายของฝ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหนึ่ง และขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีประจำคณะหรือสีเหลืองขาวกรณีที่เป็นหลักสูตรไม่สังกัดคณะใดคณะหนึ่ง กว้าง ๘ เซนติเมตรอีกริมหนึ่ง ด้านในของฝ้าคล้องคอทำด้วยแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้างโดยทำมุม ๔๕ องศา

(๒) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุขฎิบัณฑิต เว้นแต่แถบกำมะหยี่ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีจำนวนสองแถบ

ข้อ ๘ สีประจำคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการประจำสถาบัน และสีประจำคณะ วิทยาลัย

หมวด ๓

ครุฑประจำตำแหน่ง และเครื่องหมายประกอบครุฑประจำตำแหน่ง

ข้อ ๙ ครุฑประจำตำแหน่ง และเครื่องหมายประกอบครุฑประจำตำแหน่ง มีดังนี้

(๑) ครุฑประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน ทำด้วยผ้าสีดำ เย็บเป็นเส้นคลุมยาวเหนือข้อเท้า พอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๘ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสabatตลอด ด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลมจำนวนสี่แถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอทำด้วยผ้าสีดำเช่นเดียวกับเสื้อด้านนอกตอนปลายของ ผ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหนึ่ง และขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๘ เซนติเมตร อีกริมหนึ่ง ด้านในของผ้าคล้องคอทำด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้างโดยทำมุม ๔๕ องศา ประดับโบทำด้วยแพรสีขาวและสีเหลืองบริเวณบ่าทั้งสองข้าง และมีตราสถาบันทำด้วยโลหะคูนนูนลงยา สูง ๓.๕ เซนติเมตร ติดบนแถบกำมะหยี่สีเหลืองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

(๒) ครุฑประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน เช่นเดียวกับครุฑประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน เว้นแต่ไม่มีโบประดับบริเวณบ่าทั้งสองข้าง

(๓) ครุฑประจำตำแหน่งผู้บริหาร

๑) อธิการบดี เช่นเดียวกับครุฑประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน เว้นแต่ประดับโบทำด้วยแพรสีขาวบริเวณบ่าทั้งสองข้าง

๒) รองอธิการบดี เช่นเดียวกับครุฑประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน

๓) คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก หรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ซึ่งมีได้เป็นกรรมการสภาสถาบัน เช่นเดียวกับครุฑประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน เว้นแต่ไม่มีตราสถาบันติดบนแถบกำมะหยี่สีเหลืองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

(๔) ครุฑประจำตำแหน่งคณาจารย์ประจำของสถาบัน เช่นเดียวกับครุฑประจำตำแหน่งตาม

(๓) ๓)

หมวด ๔

การใช้ครุฑวิทยฐานะและครุฑประจำตำแหน่ง

ข้อ ๑๐ การใช้ครุฑวิทยฐานะ ให้ใช้ในงานรับพระราชทานปริญญาบัตร หรืองานพิธีการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ที่สถาบันกำหนดให้สวมครุฑวิทยฐานะ หรือใช้สวมเมื่อต้องการแสดงวิทยฐานะของตน โดยมีเงื่อนไขการสวมครุฑวิทยฐานะ ดังนี้

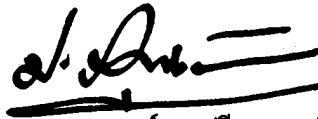
(๑) สวมครุฑวิทยฐานะทับเครื่องแบบข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพอื่นที่สถาบันกำหนดในงานรับพระราชทานปริญญาบัตร

(๒) สวมครุยวิทยฐานะทับเครื่องแบบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพ ถูกต้องตามกาลเทศะ และเหมาะสมในงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี หรืองานพิธีการอื่น ที่มีประกาศ หนังสือ หรือคำสั่งกำหนดให้สวมครุยวิทยฐานะ

ข้อ ๑๑ การใช้ครุยประจำตำแหน่ง ให้สวมในงานพระราชทานปริญญาบัตร หรืองานพิธีการอื่นๆ ที่สถาบันกำหนดให้สวมครุยประจำตำแหน่ง โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (๑) สวมครุยประจำตำแหน่งทับเครื่องแบบข้าราชการ
- (๒) สวมครุยประจำตำแหน่งทับเครื่องแบบพนักงาน
- (๓) สวมครุยประจำตำแหน่งทับเครื่องแต่งกายที่สุภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา จรุงกิจอนันต์)
นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์